

Katedra pomocných věd historických a archivnictví

DĚJEPISNÁ OLYMPIÁDA

52. ročník - 2022/2023

CELOSTÁTNÍ KOLO

„Rozdělený svět a Československo v něm - 1945-1992“

2022/2023

PÍSEMNÁ PRÁCE

Název práce: Komunistické perzekuce ženských řeholních řádů
na příkladu řádu Congregatio Jesu ve Štěkni

Zpracoval(a): Barbora Kunešová

Adresa školy: Gymnázium Strakonice, Máchova 174
386 48 Strakonice

Ročník: kvinta

Kraj: Jihočeský

Kategorie: II

Obsah

Úvod	3
Komunistické represe křesťanské rodiny	3
Cesta k anglickým pannám	3
Perzekuce řeholních sester	4
Zámek ve Štěkni pod komunistickou správou	4
Congregatio Jesu při pádu komunismu	5
Navrácení majetku řeholnímu řádu	5
Závěr	5
Zdroje	6
Příloha I	7
Příloha II	19
Zdroje – příloha	29

Úvod

„V neděli jsme chodili na mše, já jsem chodila taky, tak jsme hospodářství v sobotu doháněli, takže takhle jsme zůstali věrni Pánu Bohu,“ vzpomíná na své dětství sestra Helena z ženského řeholního řádu Congregatio Jesu, tzv. anglických panen, jehož česká provincie sídlí na zámku v jihočeském městysu Štěkeň u Strakonice. Vyprávění doplňuje její rodná, též řádová, sestra Kateřina a statutární zástupkyně Congregatio Jesu v České republice, řeholní představená kláštera ve Štěkni, sestra Terezie.

Jelikož si nedovedu představit můj vlastní život bez svobody, považuji za šílené, že v moderních dějinách existovala doba, kdy byli lidé pranýřováni jen proto, že se odmítli vzdát svého křesťanského vyznání. Velice si těchto hrdinů vážím, byla jsem tedy velmi šťastná, když mi můj vyučující zprostředkoval setkání právě s řádovými sestrami. Zaujal mě jejich skromný způsob života, pokora, vstřícnost a snaha pomoci mi v mé práci. Pocítila jsem lítost, když sestra Helena hovořila o odstupu obyvatel Štěkne k jejich společenství: „Tady to byl zámek, víte, tak ono jim to připomínalo ty staré pány, kteří je utiskovali, takže Štěkeň zůstala taková nevěřící. Mně to tak připadá i teď.“ Napadlo mne, nakolik bylo takové vnímání řádových sester štěkeňskými obyvateli ovlivněno komunistickou ideologií útočící dlouhodobě a systematicky na šlechtu i církve. Po prohlídce zámku je jasné, že život zde neprobíhá v přepychu a pohodlí.

Komunistické represe křesťanské rodiny

Sestra Helena (rodným jménem Anna Vaňková) se narodila 23. ledna 1938 v jihomoravské obci Suchov. V padesátých letech na její křesťansky založenou rodinu dolehly komunistické represe spočívající v tlaku na vstup do JZD a omezování studia: „...sestra Kateřina se nemohla dostat na pedagogickou školu a musela být odloučená od rodiny, když chtěla na jedenáctiletku...“ Měnová reforma roku 1953 jim ztížila finanční situaci – Kateřinin tříletý nucený pobyt na internátě stál rodinu 15 000 Kč, což Helenin otec zhodnotil slovy: „To už máš věno teď. To už ti těžko něco dáme.“ Když usiloval o její návrat domů, bylo mu řečeno: „Víš, musí tam být, chtějí ji převychovat, aby ti řekla jednou: Tati, dělals' to špatně, takhle se to dělat nemůže.“ Komunismus s převýchovou sester neuspěl a Kateřina mohla absolvovat alespoň zdravotní kurz. „Nejmladší sestra už se nedostala ani na tu zdravotní, že by neměla těm lidem co říct, co dát, jo, nemocným nemá co dát, a tak potom šla na prodavačku,“ hořce konstatuje sestra Helena, která se místo studií spolu s rodiči věnovala hospodářství.

Cesta k anglickým pannám

„Přišel šedesátý osmý rok, a to se jako uvolnilo, že se mohlo do kláštera, víte?“ sděluje sestra Helena s tím, že 28. září 1968 poprvé navštívila Štěkeň a rozhodla se pro život v řeholním řádu Congregatio Jesu. Po absolvování kurzu pro katechety v Mariánských Lázních zahájila 30. ledna 1969 na štěkeňském zámku noviciát. O rok později se k ní připojila Kateřina. Sestra Helena začala dálkově studovat ošetrovatelskou školu, neboť byl na zámku zřízen okresní domov důchodců, kde pracovala spolu s dalšími řeholnicemi, a to až do roku 1985, kdy byly internovány na faře v Dobré Vodě v Novohradských horách. Sestra Helena konstatuje: „Samozřejmě, že jsme byly pořád pod dozorem. Taky jsme nikdy nevěděly, jestli se budeme

muset vystěhovat nebo ne, to bylo takové nejisté. Sestry pořád měly sbalené pytlíky, že když by honem, tak jsme se musely vystěhovat.“ Na období péče o staré lidi vzpomíná s pocitem naplněného poslání: „Hlavně, že se mohlo těm babičkám věnovat po té stránce duchovní... ani nechtěly třeba jet za svými příbuznými... mohly do kaple a i chodily, takže tím jsme byly spokojeny, že můžeme takhle pracovat, víte?“ Kaple byla nečekaně dána řeholnicím k dispozici pro konání bohoslužeb, což zařídil jistý komunistický funkcionář se slovy: „Tak já se na to podívám, aby naše babička nemohla do kaple.“ Takové povolení užívání kaple v okresním domově důchodců bylo dle dosud prostudované literatury minimálně v jižních Čechách naprostou výjimkou. Mše zde byly slouženy až do doby, kdy byly sestry nuceně odsunuty do Dobré Vody.

Perzekuce řeholních sester

V roce 1950 byl krajským sekretariátům KSČ dán pokyn k provedení tzv. „Akce K“ (kláštery), jež měla násilně zlikvidovat mužské katolické řeholní řády a zasadit tak krutou ránu církvi a „jejím imperialistickým disidentům“. Obdobný plán soustředěný na ženské řeholní kongregace byl uskutečněn o dva roky později pod názvem „Akce VŽK“ (vyklizení ženských klášterů). Došlo k celorepublikové internaci představených ženských řeholí, což mělo přimět zbývající řeholnice k odchodu do civilu. Tábor v Hejnicích, kde byly po 3 roky drženy desítky představených, připomínal vězení – přísný denní režim, téměř nulová komunikace se světem, těžká práce v továrně, zákaz vycházek, nedostatek jídla. Sestra Terezie vysvětluje: „V padesátém druhém roce, já ukážu fotografii, sestra Pavla Hoppeová... jako všechny představené byly internované na dva roky pryč a s ní byla tady odtud sestra Gabriela Nedvěďová.“ Sestra Helena doplňuje: „Jo, byly zavřeny a to byly sestry hned pohotové a zvolily si další představenou, sestru Gabrielu Rafaelu...“

Řeholnice byly soustředěny do centralizačních klášterů, kde těžce pracovaly bez nároku na řádnou mzdu, pod dohledem StB. Tlak na ně vyvíjený vedl k jejich semknutí, které nezlomila ani přísná opatření v podobě nevhodného ubytování, práce ve zdraví škodlivém prostředí, izolace od spolusester či „ohlašovací povinnosti“ v případě opuštění kláštera. Internace štěkeňských řeholnic byla dovršena roku 1985, což sestra Helena potvrzuje: „Sestry důchodkyně musely na Dobrou Vodu... ale v osmdesátém pátém už Štěkeň zavřeli a sestry se musely vystěhovat všechny.“ Tamní fara byla v dezolátním stavu, bez vody a elektřiny. Řeholnice byly sužovány vlhkem a tmou v pokojích bez oken, tajně vybudovaných za pomoci místního faráře. Protože řádové sestry nevěřily v možnost návratu do Štěkně, nechaly převézt ostatky zemřelých spolusester z jejich lesního hřbitova v zámeckém parku na hřbitov Sv. Otýlie v Českých Budějovicích, což považují za obdivuhodný čin vypovídající o jejich sounáležitosti a odvaze.

Zámek ve Štěkní pod komunistickou správou

Po převratu v únoru 1948 komunisté zámek znárodnili a v říjnu uzavřeli zdejší internátní školu anglických panen a její chovanky musely odjet domů. Zápisy v digitalizované kronice obce Štěkeň (SOkA Strakonice) z 1. a 10. října 1948 prozrazují, že se místní národní výbor soustředil na likvidaci školy z ideologických důvodů – nazval ji „jazykovou a obchodní školou“ a ještě na mnoha místech zamlčel přítomnost řeholních sester jako původních majitelek zámku a vyučujících. Na zámek byl přestěhován sirotčinec a od ledna roku 1949 měšťanská škola. Část zámku určená pro pobyt nemocných řádových sester

byla v říjnu téhož roku zrušena a byl zde zřízen „Domov pro přestárlé u sester B.M.V. (Beatissime Marie Virginis)“. V únoru roku 1951 byli do zámku přestěhováni obyvatelé ze zrušeného starobince ve Strakonících. Sestra Helena upřesňuje: „Jo, takže už v tom padesátém tam začal domov důchodců. A to byly zatím samé ženy, až potom tam přibírali i muže.“ Nutné opravy zámku přišly až s oteplením šedesátých let – konkrétně roku 1967, kdy byl vydlážděn dvůr, restaurována fasáda budovy včetně slunečních hodin, vyměněna okna, opravena kuchyně a instalováno ústřední topení. Sestra Helena vzpomíná: „Ještě rok jsme topily v kamnech, ale další rok to už bylo dodělané, takže v sedmdesátém roce už se topilo v celém domě.“

Congregatio Jesu při pádu komunismu

Strádání řeholnic vykompenzovala nesmírná radost z možnosti účastnit se svatořečení svaté Anežky v Římě v listopadu 1989. Sestra Helena se smíchem vzpomíná na uvítání v Římě: „Komunisti z Československa jsou tady!“ a poté nadšeně dodává: „A měly jsme setkání se Svatým Otcem! A tam to začalo, mládež vykřikovala: Papež musí do Prahy!“ Návrat do revolučního Československa popisuje se zaujetím: „A právě jsme se vracely potom za několik dní, až tady byla ta revoluce zase. A sestra Augustina přišla a říkala: 'Pojďte honem, musíme odjet, než se zavře Praha...' A páter Minařík byl taky v Praze a viděl to z okna, jak to říkali: 'Komunismus padne!' Viděl to někde z okna, jak to probíhalo. Oni je taky týrali, ty mladé lidi...“

Navrácení majetku řeholnímu řádu

Klášter byl navrácen Congregatio Jesu v roce 1990, nicméně domov důchodců zde působil až do roku 2001, kdy se řádové sestry vrátily do zanedbaného, staticky narušeného a nevhodnými stavebními úpravami zohyzděného zámku. Sestra Helena vzpomíná na jeho zubožený stav: „Jo, komunisté zámek poškodili... nehleděli vůbec na nic... i ty podlahy a to všechno bylo tak načichlé, že se to pak muselo úplně vyhazovat... museli všechno, i hlinu, vyhrabat, aby to nebylo cítit...“. Sestra Terezie dodává: „Půlka okna je rozdělená... jsou snížené stropy, nejsou ty klenby tak, jak to bylo původně.“ Nábytek po rodině Wisdisch-Graetzů byl ukraden nebo zdemolován. Z nádherného anglického parku zdobeného růžovými keři, jezírkem a tryskající fontánou zbylo pouze neudržované, zničené a zarostlé prostranství.

Řádovým sestrám se podařilo získat finance na částečnou rekonstrukci zámku, a tak dnes může být domovem pro staré a nemocné řeholnice. Kongregace zde nabízí také ubytování pro lidi v nouzi, rodiny s dětmi, školy v přírodě či handicapovanou mládež. Schází se zde lidé s rozličnou zájmovou činností. Řádové sestry rovněž poskytují komentované prohlídky zámku, při kterých si návštěvníci mohou prohlédnout památný pokoj spisovatele Karla Klostermanna, který zde 16. července 1923 zemřel.

Závěr

Cílem mé seminární práce bylo zachytit cenná pamětnická svědectví dvou z nejstarších žijících sester CJ – Heleny a Kateřiny a jejich prostřednictvím doplnit regionální i širší bádání v tématu komunistických perzekucí ženských řeholních řádů. Mou práci nabídnu obecnímu úřadu ve Štěkni, informačnímu centru ve Strakonících a mému gymnáziu, které na svých webových stránkách prezentuje studentské práce. V případě souhlasu pamětníků poskytnu přepis a záznam rozhovoru do digitálního archivu Paměti národa.

Zdroje:

- Ježková, Alena; Chalupa, Jiří, Tichá srdce 2 – příběhy míst a lidí, Praha 2015, s. 353-368
ISBN: 978-80-905851-1-9
- Vlček, Vojtěch; Ženské řehole za komunismu 1948-1989, Olomouc 2005, s. 23-33, 144-152, 259-261, příloha s. 3-5, 9-12, ISBN: 80-7699-195-7
- Vaško, Václav; Neumlčená kronika katolické církve v Československu po druhé světové válce II, Praha 1990, s. 149-150, 189-191, 201, ISBN: 80-7113-035-4
- Vaško, Václav; Dům na skále – Církev bojující 2, 1950 – květen 1960, Praha 2007, s. 52-57, 75-76, 142-145, ISBN: 978-80-7192-892-8
- Hejtmánková, Jana; Působení anglických panen ve Štěkni – Diplomová práce, Plzeň 2007, s. 72-76

Internetové zdroje:

- SOKA STRAKONICE, Pamětní kniha městyse Štěkně 1939-1952, digitální archiv, inv. č. 473
- SOKA STRAKONICE, Pamětní kniha městyse Štěkně 1953-1967, digitální archiv, inv. č. 474
- Webové stránky Congregation Jesu
- Kodýdková, Martina, Česká provincie Congregation Jesu a její proměny ve 20. století se zaměřením na její působení ve Štěkni – Bakalářská práce, Brno 2005, s. 29-62
- Zamazalová, Jana, Postavení zámku Štěkeň v cestovním ruchu – Bakalářská práce, Praha 2009, s. 27, 29

PŘÍLOHA I

PŘEPIS ROZHOVORU S ŘÁDOVOU SESTROU HELENOU

Rozhovor se týká následujících témat: perzekuce ženských řeholních řádů v době komunismu, kolektivizace, šedesátá léta, okresní domov důchodců Štěkeň, Congregatio Jesu, sametová revoluce

Anna Vaňková (nar. 1938), křtěná Marie, řeholní jméno Helena

Zámek Štěkeň, klášter Congregation Jesu, čtvrtek 4. května 2023

Ráda bych se Vás zeptala, jaké máte vzpomínky na komunistickou éru.

Sestra Helena: Jaké máme vzpomínky, jo? Tak my jako věřící jsme to jako měli takové, že jsme byli pronásledováni tím, že jsme třeba sestra Kateřina se nemohla dostat na pedagogickou školu, jo, a musela být odloučená od rodiny, když chtěla na jedenáctiletku, jo, to byla tehdy jedenáctiletka, takže ona musela být odloučená od rodiny. Tři roky byla na internátě v Mikulově, já jsem třeba jezdila každý den čtyři roky do měšťanky, jo, a ona musela tam jako bydlet, jo, takže tím to jako bylo. Já jsem jako zůstala, já jsem se nehlásila do žádné školy. Říkali: „Škoda, že nejdeš.“ Já říkám: „Ne, já zůstanu u rodičů.“ My jsme měli zemědělství, jo, hospodářství, takže já jsem pomáhala jako rodičům. Už když jsem chodila do školy, tak když už jsem přišla ze školy, tak jsem šla někam něco pomáhat, okopávat nebo tak, no. Takže já jsem jako byla, zůstávala doma u rodičů, a tak už jsme museli v padesátých letech jako všichni do JZD, jo? Takže tatínek jako všichni, no celá vesnice byli v JZD. A rok se tam hospodařilo, a to bylo tehdy v tom triapadesátém roce, byla ta měna, takže ty peníze vypadaly jako malé, ale oni to byly jako velké peníze, když třeba platila pět tisíc jako za rok nebo kolik za ten internát, no takže to bylo jako za tři roky to bylo patnáct tisíc. Tatínek říkal: „To už máš věno teď. To už ti těžko něco dáme.“ No a tak když už jsme vstoupili do toho JZD, tak bylo jako že jednotka bude deset korun záloha a ostatní se bude dobírat až jak vyjde, jak budeme hospodařit, jak se bude hospodařit, no. Takže ten rok to ale nevyšlo, když byla výroční schůze, tak zkrátka přišel tam z okresu a tak, tak řekl, že špatně jsme hospodařili a takže nebude se nic dobírat, no tak samozřejmě že se lidé jako bouřili takhle a že bude muset každý poctivě mít svůj díl, aby dobře pracoval a aby to všechno obdělával. A tak tatínek to jako tak všechno vypočetl a říkal si: „No, když já mám tady jako zodpovídat za to, co mě tady dají určitý díl, tak já si to vezmu, to pole a budu si hospodařit sám.“ Takže on druhý den po té schůzi podal odhlášku z JZD, jako JZD to Jednotné zemědělské družstvo, to jako znáte dobře, no tak on podal odhlášku, což oni byli velmi překvapeni, že to jako, že nic neříkal na schůzi a že podal odhlášku. No ale potom jich podalo asi patnáct zemědělců, podali taky odhlášku a vystoupili, takže se hospodařilo až do toho padesátého osmého roku, a tak tatínek taky, no myslel a to, měli jsme koně potom, tatínek koupil koně jako, aby bylo jako to hospodářství, protože jsme měli jenom krávy, a tak koně mladého a začal stavět budovy stáje, jo, aby byly. Tak to všechno dostavěl, no ale pak přišel padesátý osmý rok a že musíme všichni zase do toho JZD. No tak tatínek byl takový těžký oříšek, protože jemu se tam nechtělo, a

tak věděli už, že jak to je, tak jako přišli i z okresu a tak ho jako přemlouvali, ale maminka říkala: „Podívej se, my jsme si ty hektary nepřinesli s sebou, však to jsme tady dostali od státu.“ Tam bydleli, před námi tam bydleli Němci, Rakušani a i Češi, tak bylo to pomíchané, takže ti se museli odstěhovat, a takže tatínkovi tam zůstalo místo a mohli jsme se nastěhovat. No a potom, jo, v neděli jsme chodili na mše, já jsem chodila taky, a tak, tak jsme hospodářství v sobotu doháněli, takže takhle jsme zůstali věrni Pánu Bohu, a teda že jsme zůstali pohromadě rodina. No a teda sestra Kateřina musela jako na ten internát, no až když potom skončila tříletý, jako tři roky byla, jedenáctiletka to byla, tak potom že tam půjde dál. No tak co jsi říkala, že chceš?

Sestra Kateřina: Na pedagogickou.

Sestra Helena: Na pedagogickou, na učitelku, no zkrátka. A paní učitelka říkala: „Prosím tě, zbláznila ses, z takové rodiny, a ty chceš jít na pedagogickou?“ No, to jako nebylo možné. No a tak jsme potom sháněly, kde by se dostala, no tak na zdravotní, jako říkali, že by šlo, ale ona už v Brně, že, tam tě nepřijali, že už bylo plno, mnoho lidí, tam už bylo obsazeno zkrátka, hodně žáků a žákyň. A tak jsme měli jednu známou, to byla bývalá taky jako katecheta ve škole, a měly jsme s ní takové spojení a ona věděla, že probíhá, to bylo v Teplicích, jo?

Sestra Kateřina: Teplice lázně.

Sestra Helena: Teplice lázně, tam probíhal kurz jednorocní, zdravotní, jo? Takže celých dvanáct měsíců. A tak ji tam přihlásila a tam ji vzali, jenže to bylo daleko od rodiny, tak musela být jako, byla tam daleko, no. Mohla jezdit domů, já nevím, jenom za dlouhý čas nebo tak se dostala. A potom dále, když tu školu, když to udělala, ten kurz, tak musela zůstat zase v tom okrese, a to byly Louny, že?

Sestra Kateřina: Louny.

Sestra Helena: Louny, v nemocnici, tam musela zůstat asi na pět let, ne? Nebo na kolik...

Sestra Kateřina: No.

Sestra Helena: Na tolik let tam měla zůstat, jako zase sloužit, aby když jim tam vystudovaly, tak aby tam jako sloužila. Ale měla štěstí, že jedna zdravotní sestra z těch Loun, z nemocnice, se stěhovala do Brna, nebo kam?

Sestra Kateřina: Ano.

Sestra Helena: Do Brna, a tak jim ona mohla jít na její místo... Jo, počkej, stěhovala se do Brna. Ne, počkej, ty ses dostala potom do Brna, tak to nevím, já jsem zkrátka byla, ale místo té sestry ona mohla nastoupit. Jako mohla odejít, opustit tu nemocnici, a tak to si zase našla místo na... na neurologii, jo?

Sestra Kateřina: Já nevím.

Sestra Helena: Neurologii, druhá městská nemocnice to byla, tak jak si vzpomínám, tak druhá městská nemocnice a tam byla zaměstnaná jako zdravotní sestra. To byly, když udělaly ten rok a tu jedenáctiletku, tak byly jako zdravotní sestry. Takže tam, tam sloužila. Kolik roků, to už nevím, jak tam byla, ale než potom přišel šedesátý osmý rok, a to se jako uvolnilo, že se mohlo do kláštera, víte? Tak jeden, my jsme tam měly jako duchovního správce, pátera, který byl jako převorem karmelitánů a byl u nás pět let, takže nás jako takhle znal, naši rodinu. A potom se odstěhoval do Brumovic a my jsme ho, já jsem ho šla navštívit ještě se sestrou, mladší, a on se ptal, jestli se budu vdávat a tak, a já jsem říkala: „Ne.“ Jako neměla jsem chuť na vdávání a on říkal: „Tak když se nechcete vdávat, jděte do kláštera.“ Já říkám: „A šlo by to?“ A on říkal: „Ted' by to šlo.“ A znal právě anglické panny ve Štěkni, jo? Že sem jezdili, oni se tady střídali, karmelitáni, že sloužili sestřičkám mši svatou. No tak on jim napsal, a tak oni jako, jo, ale zase přišel ten šedesátý osmý rok, když sem vtrhli Rusové, tak už to zase vypadalo, že z toho nic nebude, ale přece jenom se to za ty dva roky, se to tak nějak bylo možné, tak já jsem jela. Potom mě pozvali, jako ze Štěkně mě pozvali, tak já jsem tam jela, do Štěkně. 28. září, na Sv. Václava, jsem tam byla poprvé. No, takže, a to se mě tam jako líbilo, no. Měla jsem nejdříve obavy, tam jsem se se sestrama takhle, no, stýkala jsem se se třema v nemocnici nebo tak, ale abych vám pravdu řekla, já jsem měla vždycky takový posvátný strach, jak bych to zvládla, jo, nebo tak, neměla jsem, spíš z nějakého románu jsem věděla o řeholnictví, jinak jsem takhle nevěděla. Ale když jsem tam přišla, v tom září, tak už zase probíhal kurz v Mariánských Lázních nebo tak, pro katechety. Tak oni, že dvě sestry tam půjdou, tak že by mě tam přihlásili. V listopadu, to jsem měla přijet, a potom jsme odjížděly do těch Lázní. Tak když jsem přijela, tak ještě mě rychle sestřička jedna do rána ušila ty, jako kandidátské šaty, jo, abych měla, že jo, jako že patřím k nim už jako kandidátka, a tak jsem byla potom v těch Lázních. Tam byl ještě, dával tam ty přednášky páter, ale to, Františkán, nevíš, jak se jmenoval?

Sestra Terezie: Bárta, Bárta.

Sestra Kateřina: Bárta, Bárta.

Sestra Helena: Bárta, a ještě jeho spolubratr taky, tam dávali ty přednášky nám, tak jako, abychom byly vyučený katechetky.

Jak to ted' krásně vyprávíte, tak to má pro mě velkou cenu.

Sestra Helena: Prosím?

Že to má pro mě velikou cenu, ted' jak to vyprávíte, Vaši cestu do řádu.

Sestra Helena: Jo?

A ted' bych se Vás ráda zeptala, jak říkáte – v osmašedesátém roce bylo možné vstoupit řádu. Mě by zajímalo, jak vzpomínáte na Štěkeň, když jste sem přišla. Jak Štěkeň vypadala? Tady byl asi domov důchodců v té době.

Sestra Helena: No, ve Štěkni. Tehdy tam ještě jako měli jako topení, kde se topilo v každém pokoji, jo, tam byly kamna, tak jak ještě tady máme jedny na ukázkou a dříví tam měli připravené a tak, tak to ještě ten první rok. Ještě jedna sestřička taky, ta byla z Vítkova, tak na mě čekala, měly jsme společně potom obláčku v šedesátém devátém 30. ledna, víte? To jsme jako začínaly ten noviciát jako, no. Takže ta byla tady taky, takže já když jsem přišla, tak to byla dolejší chodba úplně rozkopaná, zavádělo se ale už topení. Ještě rok jsme topily v kamnech takhle, ale už potom další rok, to už bylo dodělané, takže už v sedmdesátém roce už se topilo v celém domě, jo?

V tu dobu tady Vaše kongregace, Váš řád, mohl fungovat i duchovně?

Sestra Helena: Co mohl?

Fungovat i duchovně?

Sestra Terezie: I duchovně. Jestli sestry mohly něco dělat pro ty lidi.

Sestra Helena: No, tak ze začátku jako, ale ze začátku vlastně to šlo, protože ty sestřičky, ty babičky jim pomáhaly uklízet chodby, jo, takže to jako šlo.

Sestra Terezie: Ale sestro Heleno, oni chtějí, když ty babičky, když zrušili školu, kterou jste měly pro děvčata a přišly první babičky, tak kaple byla zavřená pro ně. Nesměli chodit důchodci do kaple. Až jste říkala...

Sestra Helena: Jo, oni nesměli, až potom jedna tam byla babička, která měla zetě, jak se jmenoval ten pán, on byl nějakým...

Sestra Terezie: Měl vyšší postavení v KSČ.

Sestra Helena: Vyšší postavení.

Funkcionář.

Sestra Helena: I ve státě, víte? A on říkal: „Tak to já se na to podívám, aby naše babička nemohla do kaple.“ A tak on to zařídil, takže ten to jako zařídil, že mohly babičky do kaple.

Sestra Terezie: To byl někdo z těch politiků.

Sestra Helena: Někdo z těch politiků, ale byl takový jako, no, nebyl...

Sestra Terezie: Někdo z politiků, měl tady maminku.

Sestra Helena: Babičku, takže ten nám to zařídil. A sestry dvě potom šly jako studovat zdravotní sestry, takže sestra Augustina a sestra Cyrila, ty chodily dálkově, do Budějovic jezdily do školy. Takže si dělaly jako zdravotní školu. No a když přišla v sedmdesátém roce, v sedmdesátém, o rok později, sestra Kateřina, tak ona byla už hotovou sestrou. Tak oni byli rádi, takže ta mohla hned jako zapadnout do toho,

do zdravotnictví, a ty dvě si to dodělávaly, takže potom byly tři. A já když jsem potom zase taky ošetřovala ty staré sestry, tak abych měla taky vzdělání, tak jsem dělala dvouletou ošetrovatelskou. Dva roky, taky dálkově jsem tam jezdila potom, do Budějovic. Tak to byly dva roky, takže tím jsme se připravovaly a to oni právě, ten páter to jako cenil, že byly učitelky, učily, zavřeli jim jako školy, jo, přišly ještě děti do školy v září a už v polovině září a musely se všechny vystěhovat pryč, jo? Zavřela se škola. No tak oni už jak potom co dělat, tak potom někdo jim zase, některý páter, který měl nějakou možnost taky, tak ten jim poradil, že kdyby domov důchodců. Tak oni to vzali, víte, že velký dům tam a pokoje, takže jako domov důchodců. Takže tím to tam, nevím, v kterém roce přesně...

Sestra Terezie: Padesátý. 1950.

Sestra Helena: Už padesát hned, jo...

Sestra Terezie: Padesát, začal domov.

Sestra Helena: Jo, takže už v tom padesátém tam začal domov důchodců. A to byly zatím samé ženy, až potom tam přibírali i muže. Když přišel první muž, tak mu říkali, byl to Pepík, ale říkali mu Adam, že je to první muž, tam dělaly legraci sestřičky z toho, no. Takže takhle to potom... Samozřejmě že jsme byly pořád pod dozorem. Taky nevěděly jsme nikdy, jestli se budeme muset vystěhovat nebo ne, to bylo takové nejisté. Sestry pořád měly sbalené pytlíky, že když by honem, tak musely jsme se vystěhovat. Ale zatím to tam tak pořád jako existovalo, až do toho osmdesátého pátého... nebo devátého?

Sestra Terezie: V osmdesátém pátém, že? Jste se stěhovaly na Dobrou Vodu.

Sestra Helena: Tak to jsme se potom musely všechny... My jsme byly, jako takhle, sestry už důchodkyně tam nesměly zůstat, tak musely na Dobrou Vodu. Tam jsme měly, jako tam už ze Svojsic tam měli taky faru pod kostelem, tak tam už sestry byly ze Svojsic, a tak my jsme se tam taky, že se tam důchodkyně přestěhují. A tak zase když tam budou důchodkyně, tak je třeba některá sestra, aby je tam ošetřovala. Tak já jsem byla vybraná, že jsem nebyla ještě ani důchodkyně, ani tak, a ty sestřičky zase ještě, které byly starší, takže ještě mají dva roky do důchodu, tak aby si to jako mohly dodělat, takže mě sestra představená jako navrhla, jestli bych tam šla. Já jsem říkala: „No tak já, mě je to jedno, já tam půjdu.“ Tak jsem tam byla od toho osmdesátého asi druhého roku, jsem byla na té Dobré Vodě, ale v osmdesátém pátém pak už Štěkeň zavřeli a sestry musely se vystěhovat všechny, tak jsme se tam potom všechny jako ještě přestěhovaly, ale jeden zase páter, ten byl takový jako, byl inženýr ve stavebnictví, no tak vyznal se ve stavebnictví, a tak ještě z půdy udělal pokojíčky, takže jsme potom měly ještě na půdě pokojíčky, každá po jednom, i dvě jsme bydlely v jednom, tak abysme se tam vešly vůbec. A pak ještě byl průjezd, a tak tam zase nebylo než jedno okno ze dvora, ale nemohly jsme udělat okno ven, protože to by bylo vidět, že tam máme pokoj zase, to se muselo všechno potají dělat, jo? Takže tam udělal zase dva pokoje. V jednom jsem bydlela já a v jednom byla jedna sestra důchodkyně. Tak tam jsme zase my bydlely, ale bylo tam jenom tma, no bylo světlo

ze dvora, jak šlo malým okýnkem, no. Tak jsme se tam všechny takhle vešly, no. Nás tam bylo asi přes třicet.

Sestra Terezie: Třicet devět.

Dokonce třicet devět...

Sestra Helena: Třicet devět sester.

Sestra Terezie: Sestřička z Vítkova, já jenom vzpomínám, ona říkala, ona byla v suterénu ubytovaná a že celou dobu jak je Dobrá Voda u Nových Hradů, takže po zdi jí tekla proud vody. To když jsem byla tady u pana doktora, jak chodí teď sestra... Maruna, u ortopeda, tak on když se kouknul na její kolena a jak měla pokřivené ruce, tak říká: „To jste musela...“ A ona říká: „No, já jsem měla pokojík, takový pokoj za komunismu, že proužek vody tekla prostě, jak tam bylo.“

To je velmi zajímavá věc. Já bych se moc ráda ještě zeptala na tu kapli – jak to ten komunistický funkcionář zařídil, že jste se mohly v kapli modlit? Směly jste se tady ve Štěkni na zámku – v těch sedmdesátých letech, v době normalizace – směly jste se modlit nebo jste musely tajně?

Sestra Helena: No tak my jsme se modlily v kapli, my sestry jsme to měly dovolené, víte, stejně jako ty babičky tam potom chodily. To bylo pro ně jako dobře, protože když se třeba spolu pohádaly, to víte, bylo jich třeba, jak je teď společenský pokoj tady, tak tam jich bylo asi deset nebo dvanáct na pokoji, jo? To byl velký pokoj, takže tam těch postelí bylo tolik, takže to víte, že to neměly jednoduché. Tak a byly, jako hodně jich bylo po pokojích, jo? Potom zase, pak jako oni určili, že smí být jenom určitý počet a tak, to jako určovali. Takhle ty babičky chodily a chodily i na mši svatou, víte?

Sestra Terezie: Ale to už bylo asi ke konci toho utlačování.

Sestra Helena: No když já jsem tu ještě byla, tak jsem je vozívala do kaple, na vozičkách ještě, jo? To jako chodívaly, no. Takže to bylo jako dovolené, ale když jsme se odstěhovaly, tak jí zavřeli a udělali z ní tělocvičnu.

Tady tu kapli štěkeňskou?

Sestra Helena: Tady tu kapli dole.

Tu dole? Tam byla tělocvična?

Sestra Helena: Tu jsme zařídily až později, až jsme se přistěhovaly zpátky. Tak tam dole, proto to tam bylo takhle, obložené to bylo tak, ale necvičili tam. A ten vedoucí, který tady byl, tak říkal: „Pojďte, prosím vás, a otevřete tu kapli, aby se tam děti chodily modlit, není to s těma babičkami k vydržení, že jak se pohádají a nemají kam jít.“ Tak on si postěžoval. Tak šly vždycky do kaple, tam se vyplakaly a tak ten chtěl zase, aby se ta kaple obnovila, ale to už bylo v tom devadesátém roce.

Tedy po revoluci.

Sestra Helena: Po té revoluci.

Zajímalo by mě, jak Vás vnímalo štěkeňské obyvatelstvo.

Sestra Helena: Štěkeňské?

Štěkeňské obyvatelstvo. Jak Vás vnímali?

Sestra Helena: Já si myslím, že vždycky měli takový nějaký odstup. Tady to byl zámek, víte, tak ono jim to připomínalo ty staré pány, kteří je utiskovali, takže Štěkeň zůstala taková nevěřící. Mě to tak připadá i teď. To je pár lidí chodí, ty starší chodili a ještě z ostatních vesnic, ale jinak teď sem chodí moc málo lidí.

Sestra Kateřina: Ono jich taky zemřelo hodně.

Sestra Helena: Co?

Sestra Kateřina: Že jich taky hodně zemřelo.

Sestra Helena: No oni zemřeli, tak ubylo vždycky v kapli obyvatel.

A vnímáte nějaký rozdíl mezi obdobím normalizace a současností?

Sestra Helena: Mezi čím?

Mezi normalizací a současností – vzrostl zájem o víru?

Sestra Helena: Co současností?

Sestra Terezie: Sestro Heleno, v době v sedmdesátých letech byl prezidentem Husák. A on povídal prostě, že se musí znormalizovat. V šedesátým osmým chtěli lidi změnu, nechtěli komunismus dál.

Sestra Helena: No, no ...

Sestra Terezie: No. A on to chtěl dát jakoby zpátky.

Sestra Helena: Zpátky, no.

Sestra Terezie: Zpátky. Tak to bylo období normalizace, jo? Tak jestli jste vnímala, jak to bylo v těch sedmdesátých letech...

Sestra Helena: Tak to jsem dělala tu školu dvouletou a potom ještě sestra představená chtěla, abych si dodělala čtyřletou, ale to už nechtěli. A taky někde říkala ta ředitelka, že někde sestry něco vyvedly proti komunistům, takže teďka je to jako zakázaný. Tak kdyžtak bych musela v civilu, ale já jsem nechtěla, já jsem chodila normálně v řádovém a to jako neměla jsem žádné potíže jako takhle. Jako co tam byly další ty studentky, tak to jako...

Dalo by se říct, že už Vám potom nechtěli dovolit, abyste pokračovala ve zdravotnickém vzdělání. Byla jste jenom základní ošetrovatelkou.

Sestra Helena: Ano. Taky se nesmělo už přijímat do řádu, to už ne. Sestra Kateřina přišla normálně, ale sestra Michaela ta už přišla potají.

Tajně.

Sestra Helena: Tajně.

A vzpomněla byste si, kdy to bylo, když už to bylo tajně?

Sestra Terezie: 1973, sestra Michaela.

Sestra Kateřina: Já jsem byla jedna z posledních v Maxově v sedmdesátém druhým.

To bylo za zavřenými dveřmi?

Sestra Helena: To už bylo také tajně, to už představení riskovali svoji svobodu.

Mockrát děkuji...

Sestra Terezie: A to nevím, jestli jsme stihly říct, sestro Heleno, jak jste říkala, že proč sestra Kateřina musela být v internátě.

Sestra Helena: Jo, to jsme říkaly, že jako je z věřící rodiny, tak proto tam musela být, aby jí převychovali. A tatínek se za rok zeptal jednoho z komunistů a říká: „A musí tam ještě zase být?“ A on říká: „Víš, musí tam být, chtějí ji převychovat, aby ti řekla jednou: Tati, dělals to špatně, takhle se to dělat nemůže.“

Děti proti rodičům...

Sestra Helena: Jo, takže tak. No a potom když chtěla na pedagogickou, tak zase řekla učitelka: „Prosím tě, zbláznila ses, z takové rodiny a ty chceš jít na pedagogickou.“ Nejmladší sestra už se nedostala ani na tu zdravotní, že by neměla těm lidem co říct, co dát, jo, nemocným nemá co dát, a tak potom šla na prodavačku. Tak byla prodavačka. A potom její spolužáci byli profesoři a doktoři a tak. A ona měla od první třídy až do poslední samé jedničky, jo, opravdu se učila dobře, no. Když děti honila, aby se učily, jo, tak potom jim ukázala jako známky, svoje vysvědčení a oni: „No ne, mamí, tys měla samé jedničky!“ Jo, takže ale ona byla potom prodavačkou.

Děkuji. Možná poslední drobnost, abych Vás nezdržovala. Vy jste zmínila protest Vašeho řádu proti komunismu. Vzpomněla byste si, jak se Váš řád pokusil protestovat proti komunismu, proti nesvobodě?

Sestra Helena: Když já jsem tam byla, tak jako spíš, spíš jako třeba představená si uvědomovala, že třeba jako tím celou komunitu by jako, kdyby... no třeba když byly volby, tak u voleb jednou tam byla a právě říkali, že to, když potom další volby, tak už na to dohlíželi z obce a tak, protože babičky tam všechno možný

taky volily a sestry asi taky si volily tak, jak potřebovaly. A tak bylo to tam takový s těma volbama... to bylo... tam něco bylo, tam při dalších už tam byl dozor, a tak to už se sestry podvolily spíš, tak jak to muselo být všude, že jo. Muselo se volit jenom komunisty.

Sestra Terezie: V padesátém druhém roce, já ukážu fotografii, sestra Pavla Hopeová byla provinciální představenou v padesátých letech a jako všechny představené byly internované na dva roky pryč a s ní byla tady odtud sestra Gabriela Nedvědová.

Sestra Helena: Jo, jo, byly zavřené a to byly sestry hned pohotové a zvolily si další představenou, sestru Gabrielu Rafaelu a tu měly jako představenou. A ta už potom jako to vedla. Jeden rok nebo dva roky byla jako ředitelkou toho domova, jo? To tehdy zase něco vyvedl nějaký ten, co byl vedoucí, jo, toho domova, tak něco vyvedl, nějaké zmatky měl, tak ho vyhodili, no a tak potom byla ona dva roky a pak byl pan Dvořovský a po něm ještě potom přišel, to byl voják a nevím, jak se jmenoval...

Sestra Terezie: Kinkor, Kinkor byl.

Sestra Helena: Kinkor byl až potom poslední ještě, ale on odešel sám, dobrovolně, ten se vzdal toho, protože věděl, že by nás musel, sestry by musel vystěhovat a tak, tak on odešel, jo nechtěl jako, byl takový jako při sestrách.

Moc děkuji a poslední otázka...

Sestra Helena: Takže tak to bylo, jako že i ti vedoucí byli jako při sestrách.

Moc děkuji. Poškodil něčím komunismus váš zámek? Čím podle Vás komunisté zámek poškodili?

Sestra Helena: Jo, komunisté zámek poškodili, to jako jo, to potom se chovali hrozně, když byli u nás jako v nájmu, víte? Už to bylo, že nám patří ten zámek a byli v nájmu, no tak už potom nehleděli vůbec na nic. To už, to už se jako všechno, to už hodně poškodili, to už viděly sestry, jak to všechno... třeba všechny pleny od toalet, tak to házeli na chodbu, na zem, jo? Takže takové... to je vůbec, to není možné, aby takhle se jednalo, že? A oni to všechno takhle dělali, a tím se to taky znehodnotilo, že to... i ty podlahy a to všechno, bylo to všechno tak načichlé, že se to pak muselo úplně vyhazovat, hlavně ta velká místnost, tam se muselo všechno, i hlína, protože tam byly právě ty klozetky, to jako jo, to víte, to se někdy i převrátilo, vylilo se to, tak to šlo všechno až přes prkna a všude, no takže, takže to potom když chtěly jsme tu, tu jí uvidíte, tu místnost, když jí chtěli jako obnovovat, tak museli všechno, i hlínu, vyhrabat, aby to nebylo cítit. Však Vy jste u toho byla, sestro Terezie, že jo?

Sestra Terezie: Jo, to už je 2001, ale já si myslím, že zámek poškodili i tímhle tím, že hodně udělali některé takové změny, které... já nevím, památkáři nám teď velice, prostě jsou na nás přísní, a za komunismu jim to bylo prostě jedno. Půlka okna je rozdělená, hned vedle, jak je teď myčka na nádobí a prostě to všechno za komunismu... nebo stropy, jsou snížené stropy, jo, nejsou ty klenby tak, jak to bylo původně.

Sestra Kateřina: Jo.

Asi upravovali pokoje pro důchodce, možná dostavěli přičky...

Sestra Terezie: No, někde byly. Ty v jídelně jsme vyhodily.

Sestra Helena: Hlavně, že mohlo se těm babičkám jakoby věnovat po té stránce duchovní, takže to bylo jako jistě pro ně velmi dobré, no, že takhle to až nehlídali, víte? Že by se mohlo... aby ty babičky mohly, no... když to bylo dovolené, víte, tak tím už mohly do té kaple a i chodily. Takže tím jsme jako byly spokojený, že můžeme takhle pracovat, víte? Takže takhle veřejně jsme nijak to, jenom při těch volbách, tam se to jako projevilo, tak viděli, že je to nebezpečné, tak to potom na to dohlíželi.

A objevilo se třeba ze strany těch babiček, co tady byly v Domově důchodců, někdy nějaké udání? Třeba že by někdo prozradil, že se jim duchovně věnujete? Chtěl by to třeba žalovat komunistům, že tady máte nějakou duchovní činnost?

Sestra Helena: To ani snad nevím, že by... protože ty, jenom které chtěly, tak se přihlásily, a které jako samy nechtěly, ty jsme jako nenutily, víte? Se nehlásily, že chtějí. Byly tady taky takové, které jako neměly rády sestry a zlobily se a dělaly všechno možné, tak taky to bylo tak.

Tak mnohokrát děkuji...

Sestra Helena: Takže byly mezi nimi i takové. Nebo zase byly tak ubohé, že nevěděly, co dělají a co mluví, víte?

Povídáte moc krásně a je to pro mě velmi zajímavé. Jestli si ještě na něco vzpomenete, tak by mě nejvíce zajímala ta doba komunismu.

Sestra Terezie: O tom páteříčkovi, jak chodil, bydlel páter Minařík tady, karmelitán, byl u duchovních sester. Já jenom z povídání, jak byl tady, že přes park šel a ten Pepánek už říkal, že...

Sestra Helena: A to byl pan farář dokonce!

Sestra Terezie: Nebo pan farář.

Sestra Helena: No, pan farář, ještě Michal to byl. Tak on napřed řekl: „Ahoj,“ a potom až přišel blíž, tak viděl, že je to někdo jiný, dospělý, tak říkal: „Dobrý den,“ a pak viděl, že je to kněz, tak bral jméno nadarmo a říkal: „Ježíšmarjá, to je kněz! Pochválen Pán Ježíš Kristus.“ Tak oni byli jako, ale když se ti kluci, co tady byli, byli mentálně postižení, tak ti byli zase vychováváni od sestřiček v tom... v Oseku.

Sestra Terezie: V Oseku.

Sestra Helena: V Oseku, v Oseku. Oni nám posílali vždycky takové ty lepší, třeba v neděli museli jim přinést šaty sváteční a šli na mši svatou. Asi tři byli nebo čtyři, co chodili na tu mši svatou. A jeden byl, ten Pepánek ne, ale Elišek, Elik byl, a on když se modlil, tak hrozně nahlas v kostele, tak on mu to pan farář

zakázal. Ono zase to těm věřícím vadilo, víte? On měl svojí řeč taky, tak to... ale chodili na mši svatou. To jako ty sestry civilní jim to automaticky nosily a vypravily je a šli do kostela.

Děkuji. Ještě mě napadá, když tak hezky povídáte, křesťanské symboly – musely jste někde sundat kříž nebo schovat obrazy?

Sestra Terezie: Na pokojích.

Sestra Helena: Na pokojích, to nevím, jestli byly kříže, to bych si nevzpomněla. Jenom v kapli jako, ale na pokojích, to nevím. Ale když třeba byly Vánoce nebo Velikonoce, hlavně Vánoce, tak to jim jako sestra Rafaela, ta byla představenou, tak jako chtěla těm babičkám udělat opravdu radost, tak se jako zpívalo a všechno měly, všechno měly jako, aby měly radost. A ony nechtěly ani třeba domů jít a říkaly: „Tady je to lepší.“ Tak ani nechtěly třeba jet za těmi svými příbuznými, chtěly být tady s námi.

Chtěly být tady s Vámi. To je krásné...

Sestra Helena: No, no. Takže tu byly rády.

To je krásné, že se tady s Vámi cítily dobře. A když skončil komunismus, když byla sametová revoluce – pár dní předtím byla svatořečená Sv. Anežka. Jak jste prožívaly tu dobu?

Sestra Helena: My jsme byly v tu dobu na svatořečení, nás bylo několik v Římě, my jsme se tam dostaly, no, letěly jsme letadlem. A já jsem byla se sestrou Kateřinou tam taky, a ještě víc nás bylo, sestra Anežka tam byla (*otáčí se na Terezii*), tu už jsi nemohla znát, ta už byla starší taky. Protože byla Anežka taky, tak měla přednost, že jela s námi jako do toho Říma. Tak to jsme tam byly. Tak to nás tam přivezla taky zase generální představená z toho letiště a teď říkála: „Komunisti z Československa jsou tady!“ Ohlásila nás jako: „Komunisti z Československa jsou tady!“

Tak to je krásné, to je legrace...

Sestra Helena: No, no. A právě jsme se vracely potom za několik dní, až tady byla ta revoluce zase. A my jsme tři a sestra Augustina přišla a říkála: „Pojďte honem, musíme odjet, než se zavře Praha, protože něco se tady chystá!“ No, víte? Takže už jsme honem zmizely, přijel pro nás ten... tohle... a druhý den hned měly setkání zase ty chovanky bývalé, měly setkání v Praze a já jsem je tam vezla, já jsem byla jako řidička, sama jsem byla z té starší komunity, tak jsem je tam vezla a ony měly, některé měly přímo jako zážitky, víte? Že tam byly u toho, možná si i něco utržily nebo tak, no. A tak to bylo takové jako moc zajímavé, tam se dozvěděly, jak to bylo. A páter Minařík byl taky v Praze a viděl to z okna, jak to říkali: „Komunismus padne!“ Viděl to někde z okna, jak to probíhalo, jo, jak potom... oni je taky týrali, ty mladé lidi, kteří byli jako tam. Tak to ještě tak bylo, proti komunismu, ony se tam ty chovanky taky postavily.

Byla jste v Římě...

Sestra Helena: No, no.

I v bazilice Sv. Petra nebo ve Vatikánu na náměstí? Do baziliky jste se dostaly?

Sestra Helena: Jo, jo, až do baziliky.

Jan Pavel II. svatořečil...

Sestra Helena: A měly jsme setkání právě se Svatým Otcem. A tam to začalo, mládež vykřikovala: „Papež musí do Prahy! Papež musí do Prahy!“ A tak ho potom brzy, brzy... jestli za rok, já už nevím...

Sestra Terezie: V devadesátém roce tu byl.

Sestra Helena: A ten právě ho pozval... pan prezident...

Sestra Terezie: Havel!

Sestra Helena: No, já zapomínám vůbec slova. Havel, no. Já zapomínám jména a slova a všechno. Nemůžu si rychle vzpomenout.

Velice Vám všem děkuji.

Sestra Helena: Jo.

Moc děkuji, já z toho udělám povídání...

Sestra Helena: Vyberete...

Vyberu nejhezčí vzpomínky. Ještě jednou mnohokrát děkuji.

Sestra Helena: Prosím.

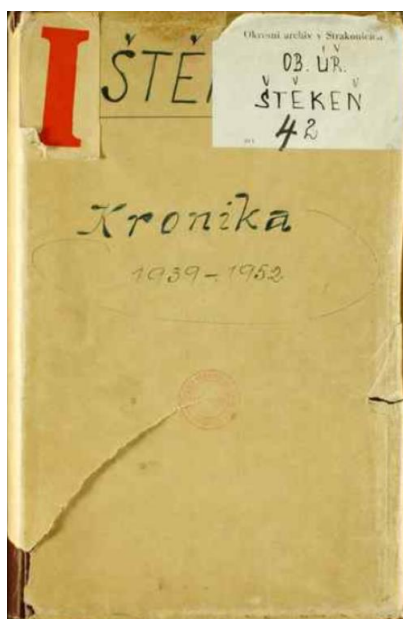
sestra Helena a sestra Kateřina

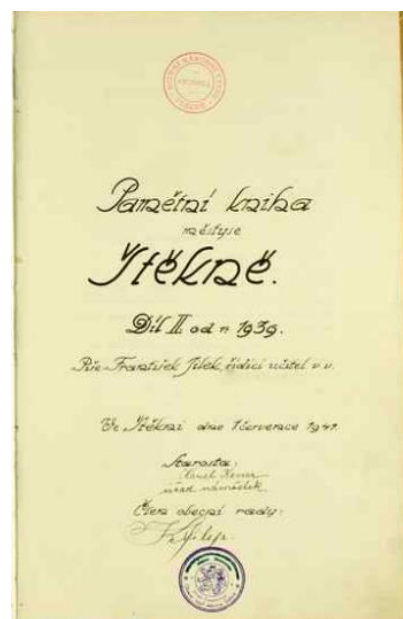
sestra Terezie

PŘÍLOHA II

Ze studia digitalizovaných obecních kronik městyse Štěkně, uložených v SOKA Strakonice, vyplývá, že ve Štěkni bylo již od komunistického převratu v únoru 1948 velmi silné komunistické hnutí, jak je vidět především z agilní činnosti štěkeňského „akčního výboru“ a následně MNV (Místního národního výboru). Na ústav anglických panen se přenesl stereotyp vrchnostenského sídla, jak byl zámek Štěkeň vnímán již v dobách rané Československé republiky, kdy byl posledními potomky knížecího rodu Windischgrätzů prodán v důsledku přísné pozemkové reformy.

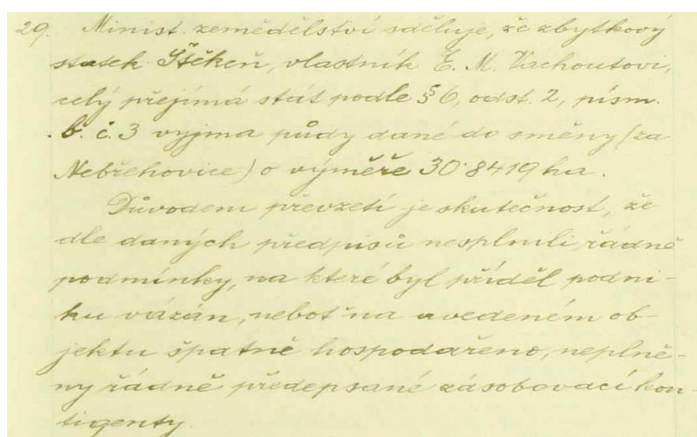
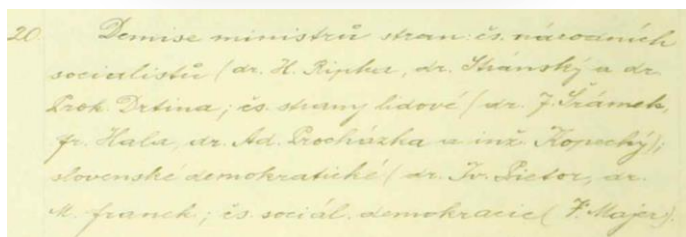

Listování v kronice obce Štěkeň z let 1939-1952 pro mě bylo fascinující záležitostí. Zabývala jsem se především obdobím po komunistickém převratu v únoru 1948 a dozvěděla se mnoho zajímavých informací týkajících se života obyčejných lidí, jejichž osudy výrazně ovlivnil tehdejší politický režim a nechvalně proslulé osobnosti. Kronika zaznamenává též důležitá fakta a události z doby po únorovém převratu.

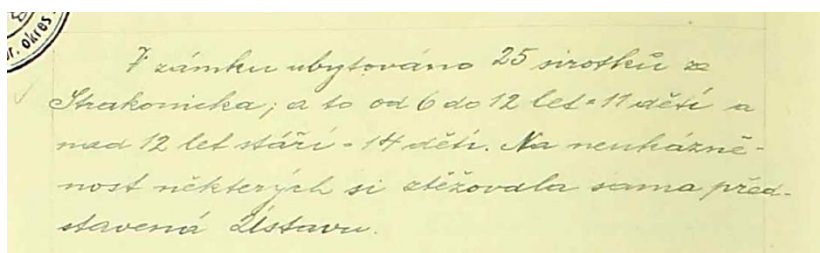

SOKA Strakonice, Pamětní kniha městyse Štěkně (1939-1952), digitální archiv, inv. č. 473

Komunistický převrat v únoru 1948 je neodmyslitelně spojen s demisí vlády a znárodňováním soukromého majetku.

Kronika potvrzuje, že v červnu 1948 byl na zámek Štěkeň umístěn strakonický sirotčinec.

V září 1948 je v kronice uvedena informace o záboru zámku anglických panen ve Štěkni.

*Ze záboru spadají pozemky: Ketijska
front. č. 48, Levá Marie č. , Tachtová Ma-
rie č. , Malbovská (Jiráskův), Bubínková
T. č. 14., Král Jan č. 102, Zlatav angl. pan.
č. 1. sady a parky, farní úřad č. 87, Jiřina
Boh. (Jurovský Radovan) č. 11 a 12 mimo
zahradu, Zlatavová Antonie, Spaziererová
č. 113 a Brochdská*

Kronikář neopomíjí zapsat, že 3. září 1948 v 18 hodin 30 minut zemřel Dr. Edvard Beneš...

„Muž, kterému se zhroutil celý svět, muž, který usiloval o demokracii a sociální spravedlnost ve státě stejně jako jeho velký učitel Tomáš Garrigue Masaryk. Beneš byl konfrontován s mocí, proti níž veškerá slušnost, diplomacie a křesťanské základy Evropy jsou vždy slabé, pokud není dostatek demokratů, svobodných lidí. Komunistická moc hrála s Benešem dvojí hru: na jednu stranu se tvářila, že rozumí jeho názorům, na druhé straně jí nešlo o nic jiného než o ovládnutí společnosti.“

(R. F. Vlasák, historik, teolog, člen Společnosti Edvarda Beneše)

*8. Rakov s tělesnými pozůstatky za ohromné účasti občanstva převezena z Pantheonu v Praze do Sedimova Zlati, a
10. pohřbena v sakrální hrobce jeho letního sídla.*

MNV (místní národní výbor) ve Štěkni – zjevně velmi akční – ruší v říjnu 1948 zámeckou internátní školu sester z jasných ideologických důvodů, což probíhalo v ČSR tehdy plošně. Komunisté nahlíželi na církev jako na spojence imperialistických zemí a reakční sílu, usilovali tedy o likvidaci církevního školství, jakož i konfiskaci církevního majetku a půdy.

5. listopadu 1948 je majetek Congregation Jesu ve Štěkni dán pod národní správu.

*Ričet
1. Jazyková obchodní škola v zámku
zrušena.*

*15. O.N.V. ze Strakonice započítal v zámku
5 učeben. Učebny odjíždějí domů.
Na chování sirotků v zámku ubytova-
ných jsou časté stížnosti.*

*5. Těškerý majetek Zlatavu angl. panen
dán pod národní správu. Správcem
nastanoven učitel J. Koneček.*

Řízení našeho státu přešlo do rukou pracujícího lidu v čele s dělnickou třídou.
Provedlo se zrušení, nové pozemková reforma, jednotné národní pojištění, reforma zemědělské a živnostenské daně, nový školský zákon, ústava 9. května, atd.

Zápis z prosince 1948 vyzdvihuje „úspěchy“ komunistické vlády a propaguje „společnou cestu k lepším zítřkům“.

V říjnu 1949 kronika opět připomíná vizi „šťastného člověka budujícího vlast“ pod vedením KSČ v rámci pětiletého plánu...

Den Svobody.
Blaven byl prací pro republiku. Náš kraj rozradostil se nejen výrodou, nýbrž ukončováním naplnění svých slibů a závazků. Škvala poctivosti venkovského člověka, který rád splňuje, co slíbil, neboť sliby lze snadno dávat, ale záleží na tom, jak jsou potom dodrženy.
Úspěšný závěr dvouletky a nástup k plnění úkolů pětiletého plánu je dobrou příležitostí do dalších let.

31. Poštovní známky s obrazy J. G. Masaryka a Dr. Edv. Beneše prohlášeny za neplatné.

... a informuje o zrušení platnosti poštovních známek, na nichž jsou vyobrazeni nepopulární osobnosti.

Tentýž měsíc je v kronice zmínka o zámku Štěkeň, z něhož se stává „Domov pro přestarlé u sester B.M.V.“

V ústavě anglických panovníků, Domov pro přestarlé u sester B.M.V., v němž je ubytováno s celým zaopatřením 30-40 žen za měsíční poplatek 1.250 Kčs až 2.000 Kčs a to dle požadavků těchto.

31. Proces se 13 velozrádci, jichž více než byla poslankyně N. S. dr. Milada Horáková (nár. social.) započal před občanským soudem v Praze.

Jednoduchá zmínka z května 1950 o jednom z nejbestiálnějších procesů padesátých let...

8. Lynesen rozudek nad 13^{ti} obžalovanými z vlastizrady a špionáže (viz 31/5).
4 odsouzení na smrt, 4 doživotní žalář a 9 na 15 až 20 let žaláře.

... následovaná červnovou informací, která je dnes odstrašujícím příkladem pro všechny demokratické země.

V prosinci 1952 kronikář zaznamenává informaci o dokončení stavby nové školy.

Prosinec.
Stavba školy byla tak dokončena, že všechny školy se do ní přestěhují během vánočních prázdnin.

Starba hřbitova.

Delší dobu byla prováděna potřeba rozšíření dosavadní hřbitov u hostela ve Štěkní. Místní národní výbor jednal s ústavem Anglických panen o věnování části parku na rozšíření hřbitova. Po delším jednání svolil ústav Anglických panen k tomu, aby hřbitov byl rozšířen do parku. Dne 12. listopadu 1948 vykonáno bylo komisionální řízení na přítomnosti zástupců zemského a okresního národního výboru a zástupců obcí Štěkně, Kbelnice a Větkova. Komise uznala, že rozšíření do parku je vhodné. Ale Památkový úřad v Praze se stavěl proti namýšlenému přidělení části parku ke hřbitovu a až po dlouhém jednání dal přípisem ze dne 27.9.1950 k tomu souhlas. Plán rozšíření hřbitova byl zadán architektu Emilu Edgarovi v Praze. Plán byl vypracován, ale novým komisionálním šetřením dne 30.1.1951 na přítomnosti zástupců krajského a okresního národního výboru, katolické charity a obcí Štěkně, Něškovice, Kbelnice, Brus a Větkova byl pro stavbu hřbitova vybrán pozemek č. kat. 129/1, 129/2-5. Dne však po vykopání pond byla zjištěna na tomto pozemku voda, byl novou komisí dne 10.2.1951 vybrán pro hřbitov pozemek č. kat. 551 a 552

Sestra Michaela, se kterou jsem hovořila při mé druhé návštěvě štěkeňského zámku, mi vysvětlila důvod přemístění ostatků zemřelých řádových sester na hřbitov Sv. Otýlie – řeholnice se obávaly zneuctění památky zesnulých spolusester. Sestra Terezie dodala, že po navrácení zámku jejich řádu byl velký problém lesní hřbitov znovu obnovit. Problémy jim činil katastrální úřad a hygienická stanice. Po složitých jednáních řádové sestry povolení získaly, od roku 2002 tedy hřbitov slouží svému původnímu účelu. Ostatky řeholnic přemístěné do Českých Budějovic však nemohou být navraceny zpět do Štěkně z finančních důvodů.

Zápis z roku 1952 komentuje jednání MNV ve Štěkní s Ústavem anglických panen ohledně věnování části jejich parku na rozšíření hřbitova. Ač řeholní řád, jakož i Památkový úřad v Praze, musely nakonec s přidělením pozemku souhlasit, bylo od plánu z technických důvodů odstoupeno a ve Štěkní byl vystavěn hřbitov nový.

lesní hřbitov anglických panen ve Štěkní...

...klidné místo nacházející se v zámeckém parku

křížová cesta vedoucí ke hřbitovu

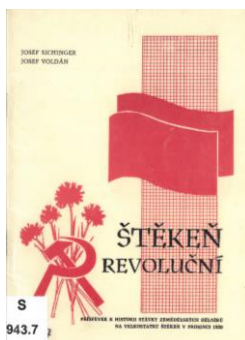
Během Helenina svědectví o prožitku vstupu do kongregace v době politického uvolnění pražského jara 1968, kdy bylo dokonce možné vstupovat veřejně do řeholních řádů, je zmíněn Jan Baptista Bárta (1921-1982) – skaut, kněz, františkánský řeholník, tajný teolog, lektor teologie a politický vězeň. Jako kněz sloužil v pohraničí, ale po akci K byl vězněn v Želivě, odkud v roce 1950 uprchl a po zatčení byl uvězněn v Jáchymově (1952-1966). Stal se vůdčí postavou františkánského hnutí a katolického disentu.

V rozhovoru je zmíněn též P. Metoděj Minařík – kněz a teolog, symbol karmelitánského duchovního života, který byl pět let vězněn v Želivě. Po propuštění (1955) nemohl působit jako kněz, vykonával práci skladníka, později účetního. Po dosažení důchodového věku (1973) se přestěhoval do Štěkně k sestřím Congregatio Jesu, kde pokračoval ve své kněžské službě a přijímal tajně do řádu kněží a bohoslovce. Stal se tajným delegátem generálního převora řádu karmelitánů pro naši zemi (1984).

Sestra Michaela o něm hovoří jako o nesmírně vstřícném a pokorném člověku, který vždy každému pomohl. Vzpomíná na jeho slova pronesená v těžkých dobách komunismu: „Neposkvrněné srdce Panny Marie zvítězí.“

Nová moderní štěkeňská škola.

Pohled na štěkeňské náměstí.

„Dne 29. února 1948 je převzat do národní správy zbytkový statek, pod národní správu je dále převzat mlýn a lihovar. Stejně jako celá naše společnost, vykročila i Štěkeň po únorovém vítězství pracujících cestou budování socialismu. Cestou, v níž bylo v průběhu uplynulých let mnoho úspěchů, ale i dílčích chyb, vyplývajících mnohdy z nedostatku zkušeností i některých dalších problémů. Život ve Štěkně se podstatně změnil. Byla vybudována nová moderní škola, došlo k úpravám obce, k zřízení vodovodu a kanalizace, byla postavena budova národního výboru s požární zbrojnicí, došlo k vybudování mateřské školky, která svým vybavením patří mezi nejlepší v kraji... V obci pracuje řada společenských organizací Národní fronty, které pod vedením stranické organizace zabezpečují spolu s národním výborem úspěšnou realizaci volebních programů. Vybudováním JZD byly vytvořeny podmínky pro uplatnění velkovýrobních forem v zemědělství... Někdejší windischgrätzský zámek byl modernizován a slouží dnes jako domov důchodců...“

(Josef Sichinger, Josef Voldán, *Štěkeň revoluční – Příspěvek k historii stávký zemědělských dělníků na velkostatku Štěkeň v prosinci 1920, 1920 – 1980*)

Květen 1946 – předvolební agitace KSČ v ulicích Prahy před na dlouhou dobu posledními relativně svobodnými volbami

Sestra Helena popisuje nesvobodné volby po roce 1948 následovně: „Když potom byly další volby, tak už na to dohlíželi z obce a tak, protože babičky tam všechno možný taky volily a sestry si asi taky volily tak, jak potřebovaly. A tak to tam bylo takový s těma volbama... Při dalších už tam byl dozor, a tak to už se sestry podvolily spíš, tak jak to muselo být všude, že jo. Muselo se volit jenom komunisty.“

„Výhledový plán rozvoje kulturně osvětové činnosti v okrese Strakonice v letech 1961-1965“ dokazuje, že o zámku ve Štěkni nebylo uvažováno jako o historické památce.

Sestra Terezie považuje tento fakt za absurdní, jelikož v dnešní době Národní Památkový Ústav klade na jejich řád velmi přísné požadavky ohledně stavebních úprav zámku.

Hlavní úkoly ze úseku státní památkové péče a ochrany přírody:

- a/ Do roku 1965 zpracovat ve spolupráci s Krajským střediskem státní seznam památek okresu.
- b/ Využití významných památek:
 - Zámek Hlataš - ponechat jako instalovaný objekt, při čemž počítat s provedením reinstalace ještě do r. 1965. Při opravách v první řadě zajišťovat správu střechy.
 - Hrad Strakonice - plně využít pro umístění kulturních institucí, akce i městských. V plánovaných opravách počítat s úpravou zdiva, krovu a fasády a s odvodněním.
 - Zámek Ináře - dosáhnout, aby zámek sloužil buď pro některé školské zařízení nebo pro účely sociálního zabezpečení.
 - Hrad Helfenburk - ponechat jako ukázkou zřízení, nejrozsáhlejšího toho druhu v jižních Čechách a pořádat zde příležitostné akce /slavnosti, divadla a pod./
 - Radnice ve Volvži - využít pro umístění knihovny a IŠU, případně pro jiné kulturní účely.
- c/ Na základě provedeného soupisu památek a po dohodě s majiteli a nájemci určit také využití menších památek okresu.
- d/ Na základě již uskutečněných jednání vymezit ochranné pásmo u Zámku Hlataš u Sadové.
- e/ Vydat v letech 1961/62 propagační brožuru o památkách Strakonice a jeho okolí na základě prvotní evidence památek, která již byla v okrese dokončena.
- f/ Spracovat výhledový prospekty obce s významem ochrany kulturních památek a vztahovat jejich zájem o poznání významných

zámek ve 30. letech 20. století

Původní tvrz Šček pocházející ze 13. století dali v 17. století přestavět na zámek jeho tehdejší majitelé Losyové z Losinthalu, kteří jej prodali roku 1781 rodu Windischgrätzů. V roce 1921 bylo celé panství v držení Dr. Alfréda Windischgrätze dáno do záboru a na velkostatku provedena pozemková reforma. Následující rok zámek odkoupily od československého státu řádové sestry Ústavu anglických panen, které zde zřídily dívčí školu s internátem. Vyučovaly francouzštině, angličtině, němčině, italštině, etiketě, ručním pracím, zpěvu, hře na housle a na klavír. Po konfiskaci zámku v roce 1949 zde byl zřízen domov důchodců, ve kterém řádové sestry pečovaly o staré spoluobčany až do 30. března 1985, kdy byly nuceny zámek opustit. Do svého domu se opět vrátily 22. března 1990 – zchátralý zámek byl vrácen společenství Congregatio Jesu, přičemž domov důchodců zde působil až do roku 2001, kdy byl přemístěn do nově zřízeného objektu ve Strakonici. Od roku 2001 dům anglických panen slouží apoštolským účelům.

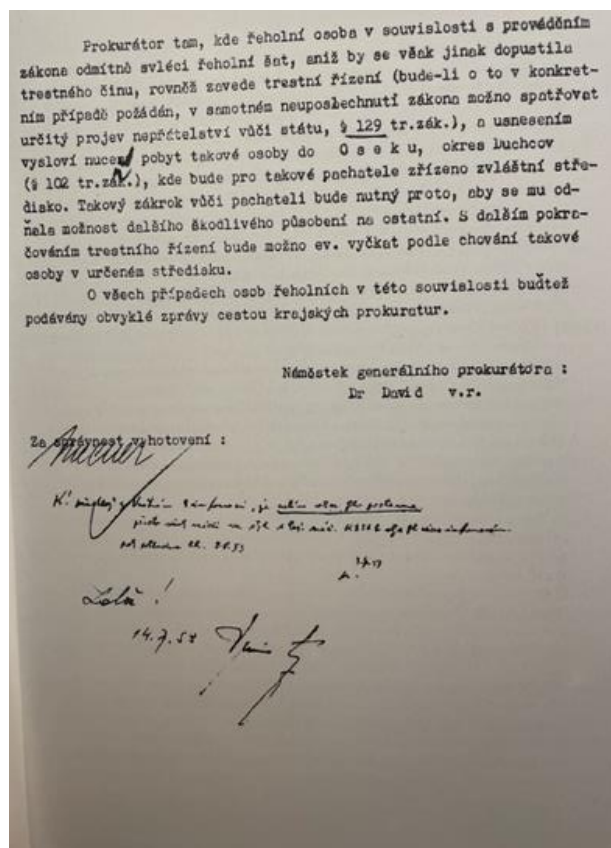
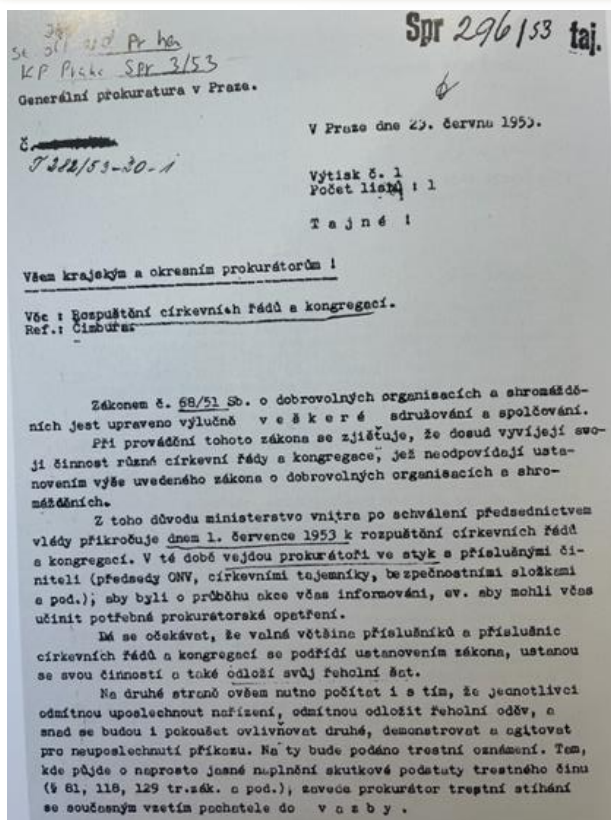
K. Klostermann v roce 1923 na zámku ve Štěkni

Štěkeň se pyšní slavnými návštěvníky, mezi něž patří císař František Josef I. pobývajícím zde týden u příležitosti vojenských manévru v roce 1905, spisovatel Karel Klostermann, který zde prožil poslední léta svého života, pozdější politická vězeňkyně Dagmar Šimková, jež zde studovala v letech 1946–1948, nebo herečka Zita Kabátová absolvující na zámku dvouměsíční taneční kurz v roce 1947.

Na zámku se nachází památný pokoj, ve němž 16. července 1923 zemřel šumavský spisovatel Karel Klostermann – letos uplyne od jeho úmrtí 100 let. Prožil zde své dětství, neboť jeho otec byl lékař rodiny Windischgrätzů. Později sem Karel Klostermann jezdil na letní byt.

„Proč taková zloba? Protože totalita nemůže být jiná. Patří k její podstatě, že je netolerantní, nesnášenlivá, že se s nikým nemíní dělit o moc. Totalita především žárí na každou autoritu, která ji přesahuje svým duchovním rozměrem, a je proto pro ni neuchopitelná. Takovou autoritou je pro každého člověka jeho vlastní svědomí, jeho čest, pro křesťana navíc Kristův příkaz lásky k Bohu a bližnímu. Ten je totiž v rozporu s bolševickým ateismem a třídním bojem.“

(Václav Vaško, *Dům na skále 1 – Církev zkoušená, 1945 – začátek 1950*)

Instrukce ke zrušení řádů a kongregací k 1. červenci 1953

V roce 1952 přišla komunita anglických panen ve Štěkni o provinciální představenou M. Pavlu Hoppeovou a o představenou domu M. Gabrielu Nedvědovou. V archivu IBMV je sepsáno, jakým způsobem byly od kongregace odděleny a co prožívaly po tři roky internace.

„Dne 28. června 1952 byly obě představené Istí vylákány na ONV ve Strakonici. Okresní církevní tajemník Trtek vyhlížel z okna budovy a hned obě zavedl do místnosti, kde sedělo asi 15 mužů v civilu, ale nevládného vzezření. Jeden z nich jim přečetl listinu, že podle § 15 mají být převezeny do Hejnic. Námitky byly marné. Byly přinuceny podepsat listinu a pak je ihned muži obklopili a zadním východem zavedli k autu, které rovněž bylo obklopeno civilisty, pravděpodobně tajnými policisty. Nastoupila s nimi jedna žena a dva muži. Mluvit mezi sebou nesměly. V půl šesté večer dojezdy do Hejnic, kde je přijala referentka a hned za nimi zamkla. Každou zavedla do jiné místnosti, ne příliš čisté, nevětrané. Několik sester z jiných řádů přijelo před nimi a pak po celou noc auta svázela představené různých řádů. Deset policistů je od tohoto večera ve dne v noci hlídalo. Druhý den ráno jim referentka odebrala tužky, pera i papír. Při vyplňování osobních dokladů oznamovala všem, že která se podepíše, že chce jít do civilu, bude okamžitě propuštěna, z 80 přítomných ani jedna nepodepsala...“

M. Pavla Hoppeová o době internace píše: „Celý den jsme pracovaly pro továrny, abychom prý se živily. Jídla však bylo velmi málo. Do zahrady nikdo nesměl. Všude byly zřízeny odposlouchávače, na což jsme přišly dosti brzo. Odposlouchávač byl i v kapli za oltářem, kde byla zpovědnice...“

(Vojtěch Vlček, *Ženské řehole za komunismu 1948 – 1989*)

Sestra Terezie popisuje vzpomínky jejích spolusester odsunutých z Prešova: „V roce 1950 přišli policajti, vzbudili sestry, shromáždili je do haly a řekli: 'Sestry, dostanete peníze, práci, byt, jste volné, kdo chce odejít, může vystoupit.' Žádná nevystoupila. V autobuse seděli vojáci s puškama, všichni byli unavení, jeden voják se tam kolíbal, tak jedna sestřička povídá: 'Vojáčku, dejte mi tu pušku, já Vám jí pohlídám.'“

Zámek Štěkeň v roce 1969

Během mé druhé návštěvy mě zaujalo vyprávění sestry Michaely o životě v domově důchodců v době normalizace. Kvůli absenci civilních sester řeholnice sloužily celodenní směny, po nichž následovaly noční pohotovosti. Staří lidé se zde cítili v bezpečí, neboť se jim dostalo pomoci v jakoukoli denní i noční hodinu. Nejkrásnějším obdobím byly Vánoce – řeholnice připravily pro seniory drobné dárky a celý zámek vyzdobily svíčkami. Štědrý den se nesl v duchu zpívání koled, provinciální sestra všem popřála krásné svátky a po štědrovečerní večeři byla v kapli sloužena mše, které se účastnili všichni kromě imobilních pacientů, jimž řádové sestry zpívaly koledy na pokojích. Slavnostní atmosféru umocnilo ukládání Ježíška do jesliček a „Tichá noc“ hraná na varhany. Řádové sestry zpříjemnily život imobilním obyvatelům zámku zřízením výhledu do zahrady v „letním salonku“. Šťastná doba skončila pro důchodce roku 1985, kdy byly řeholnice ze zámku odsunuty. Po jejich návratu roku 1990 ředitel domova důchodců přiznal: „My jsme lidem nemohli dát to, co Vy – Boha.“ Sestra Michaela hovořila též o porevoluční době, kdy se staří lidé modlili za nemocnou Olgu Havlovou, Václava Havla a vládu. 20. června 2001 byli převezeni ze zámku do Strakonice poslední senioři. Řeholnice je často navštěvovaly, jelikož byli velmi smutní a chtěli se vrátit zpět do Štěkně.

sestra Michaela, sestra Terezie, sestra Monika

Má druhá návštěva řeholnic ve Štětkni byla pro mou práci velmi přínosná, jelikož jsem mohla navštívit jejich lesní hřbitov a prohlédnout si fotoalba, ve kterých jsou zachyceny zajímavé události konané na štěkeňském zámku. Sestra Michaela nadšeně hovořila o setkání s českobudějovickým biskupem Antonínem Liškou, který 1. července 2000 požehnal sošce Panny Marie a zasvětil zámek a jeho okolí Neposkvrněnému srdci Panny Marie. Podle slov sestry Michaely má soška Panny Marie od té doby zázračnou uzdravující moc.

Zajímavé bylo též vyprávění sestry Moniky, která byla roku 1985 tajně přijata do řádu. Po čtyři roky pracovala v Děčíně jako učitelka matematiky a fyziky, přičemž každý víkend jezdila za řádovými sestrami do Prahy. Vzpomínala též na tajné agenty hlídkující na nádraží, které vídala při občasných návštěvách řeholnic v Dobré Vodě.

Zaujalo mě také povídání sestry Terezie, která popisovala šťastný okamžik v jejím životě, jímž se stala „obláčka“ – tajný vstup do řádu Congregatio Jesu dne 30. června 1972 v Bílé Vodě u Javorníka. Hovořila též o jejím působení v Horním Maxově, kde 26 let pečovala o mentálně postižené chlapce. Spolu s dalšími řeholnicemi se snažila, aby tyto děti prožívaly plnohodnotný život, což se jim dařilo. Domácí práce pro liberecký Plastimat a Bižuterii z Jablonce jim přinesla finance na výlety po celých Čechách, podívali se na poutní místa v Polsku a NDR. Vyprávěla též o náročné době, kdy přijela do Štětkně a stála před rozhodnutím, zda zdevastovaný zámek prodat či jej zrenovovat.

štěkeňský zámek v současnosti

Congregation Jesu (Kongregace Ježíšova), jejíž zakladatelkou byla Mary Ward (1585-1645), je známá pod různými názvy – Institutum Beatae Mariae Virginis (Institut Blahoslavené Panny Marie), Sestry Mary Ward, Sestry z Loreta nebo anglické panny. V Čechách byl první dům založen roku 1747 v Praze na Malé Straně, dnes se hlavní sídlo této kongregace v České republice nachází ve Štětkni. Řádové sestry působí i na dalších místech naší republiky, kde se věnují pastoraci, katechezi, výchově, vzdělávání, sociální činnosti a práci ve zdravotnictví. Pečují o kostel sv. Josefa na Malé Straně, pracují v Domově hlavního města Prahy pro mentálně postižené v Horním Maxově, kde se též starají o kostel Božského Srdce Páně, najdeme je v lázních Karlova Studánka určených pacientům s onemocněním dýchacích cest.

Štětka: 16. května 1997 - Pout' k Sv. Janu Nepomuckému

To má srabě sčitelny přívod k zámku Sv. Jana Nepomuckého u kláštera budovy BAV ve Štětce.

10. 4. 1994

DŮVĚTELKY DOMOVA DŮCHODCŮ VE ŠTĚTKĚ
NABÍDEJÍCÍ POUŽÍVÁNÍ A LASKAVÝH
SLOVŮH SVÉHO OTCE BISKUPA,
THĚM. P. ANTONÍNA LIŠKY.

1.-3. srpna 1994

se uskutečnila + usmě domě
„DUCHOVNÍ“ VÝKEND“ dvacet mladých lidí.

Přicestovali z farnosti Kovačův a při-
pělých obcí, aby zde vytvořili duchovní
společnosti, „společnosti“ modlitby,
vzájemné lásky, ale také služby.

Jejich služba kontrétní, bliženské lásky
dostala podobu jejich přípravného programu
pro naše místní obyvatelé domova důchodců.

Ž sobotu při společném táborovém ohni
bylo rozdělení pečených knítek.

Ž uvideli shlédli připravené divadelní
scény a naslouchali nadostným zpěvům.

Kromě toho naši mladí „pročítali“
také pokoje těch obyvatel, kteří jsou
já měně pohybliví, nebo zcela upoutáni
na lůžku, či v křeslech.

19. července 1994

Tuto den uspořádala štětská mládež
spolu s Otcem Quirinem, O. Fracem.

Během tohoto odpoledne probíhaly duchovní
rozhovory a v 15. hodin odpoledne jsme se
sešli + ušli k společné oslavě
našeho Pána. Modlili jsme se k Božímu
Milosrdenství a k Panně Marii. Bůžď du-
chovní – za nový dorost pro naši pro-
vincii. Následovaly také radostné zpěvy.

13. července 1994

Tato jsme se přisunuli
do „letního salóňku“, kde jsme trávili
společně chvíle také s obyvatelkami
ždejšího domova důchodců. Mladí při-
pravili našim starostkám pěkné chvíle
svými radostnými zpěvy. Proto také
vyjádřili přání, aby mladí přijeli
opět.

Ty jsi můj Bůh,
Ty znáš mou
budoucnost,
není, kdo by mne
vytrhl z Tvě ruky.

SLOVA, kterými Otec biskup oslovil naše
obyvatelky, symbolizují také pohlednice, které
jim poté rozdával.

Jde o jistotu víry, že které smí každý
člověk zakoušet, že je nesen svým Bohem,
Bohem, který je nekonečná LÁSKA.

Požehnání sošce Panny Marie dne 1. července 2000

Antonín Liška (1924-2003) – českobudějovický biskup, biblista, člen řádu redemptoristů. Byl internován v Králíkách (1950) a poté nasazen do pracovních jednotek PTP (Pomocný technický prapor). Roku 1951 byl tajně vysvěcen na kněze, ale svému duchovnímu poslání se mohl veřejně věnovat až od roku 1971. Roku 1988 jej papež Jan Pavel II. jmenoval světícím biskupem pražské arcidiecéze. O dva roky později se stal generálním vikářem, administrátorem arcidiecéze a poté diecézním biskupem v Českých Budějovicích.

Zdroje – příloha:

- Výhledový plán rozvoje kulturně osvětové činnosti v okrese Strakonice v letech 1961-1965, s. 23
- Sichinger, Josef, Voldán, Josef, Štěkeň revoluční, s. 25-29
- Vaško, Václav, Dům na skále 1 – Církev zkoušená, 1945 – začátek 1950, Praha 2004, s. 211, ISBN: 80-7192-891-7
- Vlček, Vojtěch; Ženské řehole za komunismu 1948-1989, Olomouc 2005, s. 23-33, 144-152, 259-261, příloha s. 3-5, 9-12, ISBN: 80-7699-195-7
- Hejtmánková, Jana, Působení anglických panen ve Štěkni – Diplomová práce, Plzeň 2007, s. 72-76

Internetové zdroje – příloha:

- SOkA STRAKONICE, Kronika městyse Štěkně 1939-1952, digitální archiv, inv. č. 473
- SOkA STRAKONICE, Kronika městyse Štěkně 1953-1967, digitální archiv, inv. č. 474
- SOkA Strakonice, (fond) Fotografická sbírka, sign. 729
- <http://www.karmel.cz/index.php/karmel-casopis/42-karmel-3-2012/77-karmel-3-2012-2>
- https://www.denik.cz/z_domova/benesuv-zivot-to-je-tragedie-muze-jemuz-se-zhroutil-cely-svet-20180903.html
- Webové stránky Congregation Jesu
- Kodýdková, Martina, Česká provincie Congregation Jesu a její proměny ve 20. století se zaměřením na její působení ve Štěkni – Bakalářská práce, Brno 2005, s. 29-62
- <https://denikn.cz/144316/pred-29-lety-jsme-po-dlouhe-dobe-mohli-opet-svobodne-volit-a-co-o-nas-volby-rikaji/>
- vlastní fotografie autora práce